

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В З'ЯВЛЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIII. Ч. 71. Джерзі Сіті, Н. Дж., середа, 27 березня, 1935. VOL. XLIII. No. 71. Jersey City, N. J., Wednesday, March 27, 1935. THREE CENTS

УРЯД ПРОТИ МОНЕТИЗАЦІЇ СРІБЛА

ВАШИНГТОН. — Прихильники адміністрації в обох палатах конгресу роблять тепер завзяті заходи, щоб не допустити до зв'язання в законі про робітну допомогу самої допомоги з постановою про монетизацію срібла. Уряд стоїть на становищі, що постанову про вибиття срібних монет на ще один мільярд доларів, про що говорилося в конгресі, мусить довести до інфляції, а ця знищила б всю роботу, яку має зробити новий закон.

Провідники демократичної більшості в палаті північ намірюють забити постанову про монетизацію срібла в нарадах конференції представників обох палат, що має вирішити суперечності.

УРЯД РАДИТЬ НАД НОВОЮ ДОПОМОГОЮ ДЛЯ ФАРМЕРА

ВАШИНГТОН. — На випадок, як закон про робітну допомогу буде ухвалений згідно з бажаннями уряду, уряд збирається zorganizувати нову допомогу для фермера, що буде обіймати такі акції, як використання закритих земель, на праву земель, знижених дітями води, поправу ґрунту й тим подібні.

На чолі цієї акції президент хоче поставити Рексфорда Гая Тогвела, теперішнього підсекретаря рільництва, і президент хотів би віддати йому до розпоряджності кол 950 мільйонів доларів на роботи, що входять у круг діяльності цього бюра.

ПРЕЗИДЕНТ ВИЙДЖАЄ НА ВАКАЦІЇ
ВАШИНГТОН. — Президент Рузвельт виїхав на південні води на рибальську виїмку. Іде він на побережжя Флориди.

АРХИЕПІСКОП КЕРЛІ КРИТИКУЄ ПРЕЗИДЕНТА

ВАШИНГТОН. — За старанням Соціального Союзу в Вашингтоні відбулося тут віче католиків у справі політики мексиканського уряду супроти католицької церкви.

Між промовцями на вічу був болтморський архієпископ Майкел Керлі, котрий критикував американський уряд за те, що він не хоче мішатися до політики мексиканського уряду супроти католицької церкви. Архієпископ казав, що коли конгрес не ухвалить резолюції сенатора Борн, щоб розслабити політику Мексика супроти католицької церкви, то католики Америки будуть знати, що тут винаватий президент Рузвельт. Бесідник грозив відплатити католицьким виборцям.

НОВА БУРА КОПОТУ.

КАНЗАС СІТІ (Мезури). — Понад стейтсами Корорадо, Канзас та Мезури піднялася ще одна хмара копоту. Наробила вона теж багато шкоди, але не стільки, що бура останнього тижня.

Стейтвий уряд Канзаса починає вже тепер думати над тим, як який спосіб запобігти подібним бурям набудуче. Говорно про цього стейту, Лондон, радить наорювати земельні барикади, що мали б давати вітрові зривати верхню верству землі.

Стейт Тексас упав дод, але не стільки, щоб звязати верхню верству землі.

ТОРНАДО В ІЛІНОЙСІ.

МЕТРОПОЛІС (Іллінойс). — Над долиною ріки Огайо в околиці міста Метрополіс шалала в понедалок на просторі 40 квадратних миль страшна буря. Бура наробила великої шкоди в людських оселях. Підчас торнада завалився гараж Сема Ейбела та вбив своханих у ньому власника і його гостя, автомобільного продавця. Комунікація міста перервана.

ЗАСУД НА СМЕРТЬ.

ГВАЙТ ПЛЕЙНС (Ню Йорк). — Суддя місячного стейтвого суду видав присуд смерті проти Алберта Фіша, старого домового дозорця, котрого присяжні судді оноді признали винаватим убивства двіох Грейсів Боді.

Фіш має згинити на електричному кірслі в тиждні, що починається 29 квітня.

НЕ ХОЧУТЬ УЖЕ МІШАТИСЯ В НОВУ СВІТОВУ ВІЙНУ.

ВАШИНГТОН. — У конгресі йде такій сильний настрій проти нового вмішування Америки в клопоти Європи, що декотрі сенатори носяться з планом, щоб законом заборонити Американцям плавати кораблями на випадок війни, щоб у цей спосіб запобігти повторенню інциденту з кораблем "Лузитанія", котрого затоплення в Американцями на покладі стало основою для американського виповідження війни Німеччині.

Закон має б постановляти, що такі Американці, що будуть в часі війни плавати по морю, будуть робити це на свою відповідальність, себто американський уряд не буде виступати в їх обороні.

ПРОТИ ЧУЖИНЦІВ У ЧЕХОСЛОВАЧИНІ.

Виконний видал аграрної партії постпновив домогтися, щоб у парламенті предлажати проект закону обмеження праці чужинцями у Чехословаччині. Партія домоглася видання закону про евіденцію чужинців і спеціальні опадаткування підприємств, які дають працю чужинцям. Доходи з тих з'яток ужили на підмоги для безробітних.

БОЖЕВІЛЬНИЙ ПАЛІ.

В Половинці, пов. Камінка Струмівка, вибухла пожежа, яку спричинив умово нещадний Іван Семчишин. Він підпалив у собі загороду свояка Петра Семчишина і тільки в сорочці втік до поближнього лісу, де сховався в пустій хаті. Його зловили й відставили до шпиталю. Наслідком підпаду загирала шала загорода.

СМЕРТЬ ПРАЛАТА В ВОГНІ.

У Львові в хаті пралата о. д-ра Пехніка вибухла пожежа. Вогнева сторожа, що дісталася до хати кризь вибите вікно, застала пралата вже неживого. Він помер на удар серця. В ти хаті нема електрики, а коли пралат, хорий на серце, впер на землю, то при цьому повернувся нафтову лампу, від якої повстала пожежа. Тому, що у кімнаті було багато паперів, вогонь поширювався дуже скоро.

ЗВИРОДНІЛА МАТІР.

У Берані арештували жінку Юнсам, матір чотирох дітей, що померли з голоду з її вини. Підчас слідства звиродніла матір знала, що вона свідомо вибила своїх дітей голодом, бо не хотіла вже більше ними окупуватися. Юнсам від уряду допомоги значну суму грошей, але щі гроші витратила вона на театри та кіно. Врешті вона замкнула малолітніх дітей у кімнату, а сама кудись вийшла. Вони померли з голоду. Про їх смерть вона довідалася з часописів.

КАПІТУЛЮВАВ МАРІЯВІТСЬКИЙ АРХИЕПІСКОП.

"Дієник Польші" повідомляє про капітуляцію маріявського архієпископа Ковальського. Зречення оголосив Ковальський у формі пастирського листа, в якому каже, що зрікається начальства маріявців, та не зрікається духовної опіки над ними. Цей лист заскочив збудованих маріявців. На дніх має Ковальський передачі м. майно та святиню. Збудовані не хочуть погодитися з заявою Ковальського в справі духовної опіки над маріявцями.

ВЕСІЛЛЯ, ЩО ТРЕВАЛО 60 ГОДИН.

В одній малій чехословацькій місцевості відбулося шми днів вінчання молодят, що вже 14 літ спільно жили і мали вже троє дітей. Молода була вбрана на чолі весілля з помаранчевою цвіту. Весілля, що на нього запросили молоді з малим числом родіно та знайомих, тривало без перерви 60 годин. За той час весільні гості випили кілька гектолітрів пива, гектолітр яєрку та з'їли дві корови, три безрогої і кількадесятів гусей. Маєи, як видно, добрий апетит.

ЗАСУДИЛИ СВЯЩЕНИКА.

Агенція Вєхуд повідомляє, що о. Антін Бучко, як гр-кат, катехит у Вільквіці, пов. Березжани, сляував ученика Михайла Романшиша, щоб ходив на науку греко-кат. релігії, хоч Романшиши є римо-католик. Городський суд в Березжанах засудив о. Бучку на два місяці в'язниці з припиненням кари на три роки. Обвинувачений згодосив аплікацію. Окружний суд в Березжанах присуду городського суду затвердив, а найвищий суд не взяв касації під увагу.

ЗДОРОВА ПІДАЛАСЯ ЗАХОДОВИ І ВМЕРЛА.

Трибунал окружного суду у Львові засудив Анастасія Горишича, повітуху з Мостів Вєдєжих, на півтора року в'язниці за те, що перевела на двічній Марії Вітриху з Купчинової нездоложений лікарський захід, наслідком якого вона дістала затроєння крові й померла у львівському шпиталі. Показалося, що операція була зловім завдя і повітуха зробила її тільки тому, щоб заребути 20 зл. Одночасно засуджено на 100 зл. гривни Омелян на Смоляка, що удержував на двохлюбній зносини намовив її до операції.

МОСКОВСЬКИЙ МУЗЕЙ У ВАТИКАНІ.

У ватиканському музею кодо базиліки св. Петра має бути зорганізований відділ московського православної церковного мистецтва за останніх кілька століть. В тому відділі має знайти приміщення коло 120 образів, спеціально намальованих зядає цього московських малярями. Влаштування такого музею розпорядив сам папа. Образи не будуть оригіналами, лише репродукції оригіналів. Було б обажанням, щоб Українці, які мають стичність з Ватиканом, звернули увагу на те, скільки там буде українських образів, що, розуміється, будуть стояти в музею на славу Москви (ПТ).

ВИНСЛИ ДВІ КАСИ.

В Підгайцях і на передмісті Старе Місто dokonano той самої ночі двох касових вломів. Злодії дістали до жидівського Банку Кредитового, забрали залізну касу і винесли в поле. Знайдено її розбито на дві частини, а біля не розкинені денканти. Другого влому dokonano на шкоду громадського уряду в Старому Місті. Вломники винесли касу з готівкою 240 зл. і шєзли без сліду.

КОРУПЦІЯ АФЕРА В ЧЕХОСЛОВАЧИНІ.

Минулого року чехословацької власті в Празі викрили були корупційну аферу при доставі залізничних матеріалів. Слідство в цій справі вже кінчати. Тепер виявилось, що в цю аферу вмотані були дуже багачою осіб. У Празі арештовано 105 осіб. По скінченні слідства підніється в Брні велика розправа, що буде поділена на 4 часті.

ХОТІВ БАЧИТИ ДУХА.

В маєтку Широке Поле біля Долини в родніні земельного Товариства Місінґера 13-літній Адольф Місінґер увів з революційною сумою 17-літню сестру. Зробив це тому, що хотів бачити її духа, бо в його родніні часто улажували спиритичні сеанси.

НЕПОКЛИКАНИ „ЦЕНЗОРИ“ НА ЗАКАРПАТТІ.

До голови читальні „Просвіти“ в Бердебаші на Закарпатті, Леся Даниши, прийшли два жандарми і без дозволу влади й без делегата з громадського уряду почали робити в хаті реввізію. Не знайшовши нічого нездоложеного, жандарми забрали 100 примірників українських газет, одні календарі українського народу, одні календарі „Нашого Пропору“. Леся Даниши зажадав повідки, що йому забрано часописи, одначе її не одержав.

В цій справі висі; Даниши скаргу до міністерства внутрішніх справ у Празі. Це вже не перший випадок, де жандарми на Закарпатті виступають як цензори і конфіскують на власну руку легальну українську літературу.

СІЛЬСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ.

У Гумеці, пов. Самбір, закладає читальні „Просвіти“ Гурток Самоосвіти, який можна було назвати „Сільський університетом“. Чотири рази тижнево відбуватимуться сходни гуртка і відповідні лекції. Предметом навчання є: 1) Історія України; 2) Географія всьвітньої України; 3) Правила соборного поведіння; 4) Сучасне положення України; 5) Кооперативизм; 6) Український промісль Учительства в тім університеті є п. М. Андриченко й п. Андрий Дано. Вони працюють без ніякої винагороди. Слухачі викладів мододі люди від 14 до 26 років життя. Часом приходять і господарі. Вже відбулося 22 вильня. Пересично приходять слухати 40 осіб.

ВЕЛИКИЙ ОШУКАНЕЦЬ.

В руки львівської поліції попал великий ошуканець, що бунував по цілій Польщі. Він вивис в однім торговельнім підприємстві за Львова і, представившись за д-ра Лінґера з Ланґи, продав два фікційні: варту смальцю за 25,000 зл. Вже має дістати 10,000 зл. задатку, але в останній хвилині директор підприємства набрав підозріння і виплату здержав. Повідомлена поліція арештувала його в мешканні, яке часом змінив. Доходження ствердили, що ошуканець називається Герш Натан Гамер, походить з Бурштину і викрестився на римо-кат. обряд. Коли служив при австрійській армії, був, як каже, старшиною, описія бунуваву по цілій Польщі під фальшивими назвами, допускаючи ріжких шаханґажі, ошуканств і спроневер'я. М. і. оголошував по газетах матримоніальні оферти і вимановав від своїх жертв гроші, що йшли на ти сяє. Мав теж у Львові каміюню, яку програв недавно на кіських перегонах. До своїх брудних інтересів послугувався двома нагаянцями, з яких одного, Натана Фельдмана, теж арештовано, а другий, Яків Шніцер, утік.

ВЕЛИКІ ПЛЯМИ НА СОНЦІ.

Берлінські астрономи відкрили недавно велику пляму на сонці. Розміри цього явища, якого наслідки постійно відбуває наша земля, перевищують десятикратно П величину. Довжина відкритих плям доходить до 70,000 км. Шобі мати поняття їх величини, доціль сказати, що в них могли б поміститися десять земських куля.

СОВЕТИ ЗАГРОЖУЮТЬ МИРОВИ ЄВРОПИ, ТВЕРДИТЬ ГІТЛЕР

БЕРЛІН (Німеччина). — Підчас конференції, яка відбулася між Гітлером і німецьким міністром справ заграничних та сер Саймоном, британським міністром справ заграничних, і Антоном Іденом та британським амбасадором, Гітлер підкреслив, що Німеччина мусить бути узброєна, щоб здержати російську інвазію і большевизм. Він заявив, що Совети грають двочинну ролю, бо ввійшли до Ліги Націй і шукають мира тільки на те, щоб себе забезпечити на випадок війни в Азії, а на ділі про мир не думають, а тільки про розложення інших держав большевизмом. Далі заявив Гітлер і те, що Німеччина не думає вийти проти Росії, а тільки хоче забезпечити себе перед большевизмом.

ПОЛЬСЬКА ОРІЕНТАЦІЯ НА НІМЕЧЧИНУ.

ВАРШАВА (Польща). — Вийшла книжка польського економіста й політичного теоретика Владислава Студніцького п. н. „Систем політики Європи, а Польска“. Говориться в ній про новий напрям польської політики, який відвертається від давньої шехпольської концепції, що орієнтувалася на союз з Францією і порозуміння з Росією. Замість цього наступила тепер орієнтація на Німеччину. Читаємо там такє: „Зближення Польщі з сусідньою Німеччиною дає більшу безпеку Польщі, ніж союз з віддаленою Францією“. А далі: „Большевицька Росія куди безпечніша для Польщі в характері противника, ніж як союзник“. Зате, пишеться у книжці, якби Росія пішла разом з Німеччиною, то це було б уже небезпека для Польщі, бо проти неї станули понад 250 мільйонів населення.

ПАНАХИДА ЗА ДУШУ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА.

ЛьВІВ. — Заходом українських емігрантів з Великої України відбулася у православній церкві у Львові панахида за душу Т. Шевченка. Співав український хор. Церква не могла помістити всіх тих, що приїшли на панахиду. Між іншими були представники наших народних установ, політичних і культурних.

ПРИНЯЛИ НАЗАД ДО СЛУЖБИ.

ЧЕРНІВЦІ (Буковина). — Міністерство прийняло назад на давні посади 21 з 24 українських учителів, що то їх звільнено зі служби. Слідство вказало, що обвинувачування були безпідставні й урядово стверджено невинність засуджених українських учителів. Шлодо трох дальших, то ще ведеться слідство.

„СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ“ — НА ІНДЕКСІ.

ВАРШАВА. — Сенаторка Олена Кисілевська вилголосила в польському сенаті промову в обороні освіти народу. Між іншим сказала вона тоді такє: „У повіті новосанічському, турчансько та вгаділі в гірських повітах польське вчителство заборонено дітям витисати словами, прийнятими у нас від віків: „Слава Ісусу Христу“, та наказує говорити „дзень добрий“, „чесць“, або „чесць годлу польськему“. Діти, що не послухали наказу вчителя, були карані, як це мало місце в Лавовій, де за таку „провину“ кляцала шла жєнка. Чуже вчителство, що не любить чужої собі дітвори, поводить з дітьми гостро, часто нелюдяно. Побой, лайки і гострі кари не є рідкістю“.

ДАЛЬШИЙ ПОЛЬСЬКИЙ НАСТУП НА ЛЕМКІВШИНУ.

СЯНІК (Галичина). — На закінді Лемківщині польська влада вже злікувала всі читальні „Просвіти“, кружки „Рідної Школи“ і „Сільського Господаря“. На їх місце польські вчителі й московські закладають „світельце“ ім. М. Качковського. Тепер починає наступ польської влади на східно Лемківщину, себто на повіті сяніцький і короснянський. Там не тільки що не можна дістати дозволу на зашнування нових читальні „Просвіти“ чи агаданних виче кружків, але влада відкидує ті, що вже є. В останніх часах сяніцьке староство розвазало кружки „Рідної Школи“ у селах Прєлуки і Костарівці, сніцького повіту. Не дають теж кружкам дозволу на концерти, академії чи аматорські вистави. Та на шастя, національна свідомість наших Лемків уже та зростає, що всі ті переслідування тільки гартують їх до дальшої праці в загально-українському національному напрямі.

УКРАЇНСЬКА ЗАГАЛЬНА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ЗАКІНЧЕНА.

ЛьВІВ. — Уже можна дістати повне видання закінченого твору „Українська Загальна Енциклопедія“. Книга та, на столі грамотного Українця, може поширити його освіту та знання, зміцнити його національну свідомість і стати необхідною, прїємною лектурою.

ЯК ЗАСІВАЮТЬ НА УКРАЇНІ.

МОСКВА. — „Звєстія“ з 4-го березня подають вісті про ранні засіви на Україні. І так, наприклад, у канівській округі колхозні засілки 1,200 гектарів землі, але не заскордили, хоч був на це час. Надійшли нові морози і тепер зерно, що його висіяно, зійдять птахи, а решту знищить мороз.

Е. Онуайв, Рим. ВАГА ТРАДИЦІЙ У ПОЛІТИЧНОМУ І НАЦІОНАЛЬНОМУ ЖИТТІ

IV.
І саме тут нам приходиться спинитися над деякими неоложеними ваги традиції в нашому національному житті. Те, що молоді, шукаючи шляхів, нехтують старими традиціями, це як ми бачимо, є рідко цілком природною й універсальною. Небезпеки в тому не може бути ніякої, бо вже і Липинський добачував суть традиції не в затриманні старого, не в культурі нерухомості, але якраз в її творчому характері. Завдання традиції, казав він („Листи до братів хліборобів“), „т. 23“, полягає в „підогтові новітньої творчої традиції. Старі й нерухомі тільки рідкозначні, випадкові та нежиттєважливі форми традиції“ (ст. 101). І для політичного життя наші є найнебезпечнішим „літературним романтизмом“, що виявляється в культурі лише „нижніх класів зівалої вкрити“, в „мелодійній любові до давно померших форм національного життя... любові без сили екстази, без здатності творити нове життя“ (ст. 101).

Саме таку форму „літературного романтизму“ мав на увазі і цитований нами п. Васиня, коли він висловлювався проти „беззапеченого культу традиції“:

„Колі традиція — пише він і далі — цілу увагу зосереджує на своєму минулому, вона робить у той час загальний підрахунок свого історичного існування, що означає акт самопідняття... Тут настає важке момент переселення національної активності та заломання прямої лінії безперервного росту... Люди, замість творити історію, починають писати історію. Цілоком яже, що завданням молоді є лише творення історії, а не її писання.“

Проте в кожній нації мусять бути люди, що не лише творять історію, але й її пишуть, або як її тільки пишуть. І від цих людей ми мусимо вимагати, щоб вони шанували давні традиції. Ми вже вище підкреслили, що цінність традиції полягає в її безперервності, і американська „Свобода“ в журнальному (духовному) русі, як ми вже упротставлено до чогось, що визначається за ви-

ще. Якщо людина зустрічаючи іншу людину, починає з того, що каже: „Він нічим не є вартішим від мене“, і починає з нею відколи поводитися, вона ніколи нічого від неї не навчиться, навіть колиб ця друга людина мала в собі щось божего. З другого боку, якщо почуття пошани є нашим першим наставленням, і найбільша людина може чогось навчитися від найменшої... Нема сумніву, що є щось привабливого в людині, яка каже, що вона не боїється глумити в вічі самому Богові, але існує усі підстави боїтися, що вона побачить у ньому лише найзвичайнішу собі особу, і в такому разі її зустріч з найвищою істотою була би марною тратою часу для цієї „останньої“... Деяка частина американських письменників прийняла тепер „розвінчувати“ великих людей. Ясна річ, що їх всіх можна легко розвінчати. Але з цих розвінчуванням зникла ціла творча вартість...“ („Психологія Північної Америки“, фр. вид. 1930 р, ст. 305).

У нас таке розвінчування наших „найбільших“ давно в моді. Одні розвінчують однієї точки погляду, інші з другою. Одні намагалися стартувати з педесталу Шевченка й Франка за „неморальність“ та „безбожництво“, другі — Драгоманова — за „москвофіліство“, „гуманітаризм“ та інші загальні прогніхи цілого XIX ст.; треті Грушевського — за зверхнє довіря до більше звичайних об'язанок і т. д. ті звертають увагу на те, що творчого й стимулюючого для загальної боротьби у кожних з цих великих борців за наше національне визволення, у нас не підкреслили те, що в них було негативного, і тим, як цілоком вірно зазначив Кайзерлінг: „нищити цілу і творчу — для нас самих — вартість“. Не дурно вже покійний Модест Левинський писав в „Українській Трибуні“:

„Необачливо критика, особливо коли вона цезурозна, не звертається в гідний пахквль або звичайний наклеп; у нас це виходить в найогидніше хамство; на вулицю перед чужі очі вносяться перуни і пошми і ганьба все своє, ілюді навіть не наїгрує. Чи можуть же нас люди поважати, коли ми самі себе не шануємо? На це самооповування хорували й Росіїни, бо вони

Під старостою затрисяся козина. Очі заступила мрака. — Може справді запорожський опришок викарво мою дитину? — погадав.

Колі його очі назад прозріли, побачив на столі лист. Дрожачими руками розпечат і став читати. Ледви прочитав, бо слова і букви танцювали перед його очима:

„Я знала, що Ви небаглані! Я знала, що будете судувати мене за нелюба і за милого не даєте. Спасуючи себе, мусу віддатися, не питаючи Вас. В хвилі, коли будете читати се писмо, я вже буду звична з моїм милим. Чи він справді Стефан Сас Солоньцький, і чи взагалі шляхтич, я, пишуши се, сама не знаю. Я...“

Староста не дочитав. Мов громом поражений впав.

Колі по місяці подувався, заборонив гзудувати їм своєї наймолодшої доньки, бо за простим козаком вона втрагала право бути членом шляхтської родини.

(Кінець).

Судля Джефрі, що мав дуже добре пам'ять, вказав пальцем на одного чоловіка, що сидів на лаві обвинуваченим:

— Напроти моєї панци сидить небажний драб.

Обвинувачений спитався, не моргнувши й оком:

— А з каторгої який панци?

Ось як про це каже Герцен: „Поважання минулого? — запитує він. — Але ж хіба відірваною точкою модерної російської історії не є підкопана негати традиції? Ми є незалежні, ми не послідома нічого, нічого, що ми могли би любити“. Ще кілька разів вється Герцен до цієї теми і стверджує в 1860 р.: „У старих західних націй минуле є таке саме живе, як сучасне. Миж незалежні в часі, як у просторі. Ми не вважали би сподіватися, що нас ввази би, і наслідства, що накладало би на нас обов'язки“.

(Далі буде).

ЖИДИ І СПРАВИ ПОГРОМІВ НА УКРАЇНІ

РИМ (Офірор). — Вже вісім разів пробило від того сумного моменту, як париський приєнглі звільнив обвиника Бл. п. Симова Петлюру від вини й карі всупереч людському праву та моральному закону, а все ще підніється жидівські голоси, що не можуть зрозуміти, де є правда, і ведуть далі і сумну антиукраїнську пропаганду.

Центральний орган українського життя, „Ізраель“, дає радукувати у ч. з 14, і далі загальні прогніхи цілого XIX ст.; треті Грушевського — за зверхнє довіря до більше звичайних об'язанок і т. д. ті звертають увагу на те, що творчого й стимулюючого для загальної боротьби у кожних з цих великих борців за наше національне визволення, у нас не підкреслили те, що в них було негативного, і тим, як цілоком вірно зазначив Кайзерлінг: „нищити цілу і творчу — для нас самих — вартість“. Не дурно вже покійний Модест Левинський писав в „Українській Трибуні“:

„Необачливо критика, особливо коли вона цезурозна, не звертається в гідний пахквль або звичайний наклеп; у нас це виходить в найогидніше хамство; на вулицю перед чужі очі вносяться перуни і пошми і ганьба все своє, ілюді навіть не наїгрує. Чи можуть же нас люди поважати, коли ми самі себе не шануємо? На це самооповування хорували й Росіїни, бо вони

останій — називає Петлюру погромником, то вона має шлюкомвату рацию. Я не хочу сказати, що Петлюра спочиває ненавиді Жидів, але він був маленький буржуй, який з милоком матери висвав ненависть до їх раси“.

Очевидно, щоб трошки пошити Українці, „Ізраель“ при цій звязав, що очевидно дикунці і большевики робили погроми, але до цього дало, що значно менше ніж Українці. І це знаходить виправданя, що тут було лиш винивлення звичайного салдатського зрива, тоді як, очевидно, Українці громили організовано.

П. Львову Майнаді готувати відповідь, як зачуваємо, що її інсинуації, але не можна думати, що вона буде надрукована, бо й на першу жидівський орган фактично не дав ніякої відповіді по суті справи, а обмежився лише до роздумання пригласлого подумати невинисті.

ПРОРОК.

Він пас ягнота за селом, Такий сумний, такий же юний. В душі палкій брелін струни, Нїким не спавіній паслом.

Нїким обирли лавів, Обрешених лоджам-рабам... Дивився скорбним очам... Пилат: „Хто збудить людський гнів?“

„Де готоз той, як Божий грім, Що трісе серця ці мюді, Нїхле раба жидівним вожді І духом гордіи і мнїшнім?“

І чужі голоз: „Встань, Іди, Стань ти сам за кїх до бою! Не гнись, — усюди Я з тобою, Прочорю вилі, молотів.“

„А збрюк де?“ — питає він. І знаю голову Бога-Слова: „А збрюк та — то рідна мова, Гуцня, проречена, як лавів.“

„В запеклі душі нею бий, Змїний серця в огнем гарці, Постає ти на грізній варці, Як меч двохілий і страшній!“

Він пас ягнота за селом, Та кинув пошми свій негодю... І заспавав, обранец Божий, Народу визвольній паслом.

С. Червасіно.

Важко сказати, чи це виступили на адресу покійного Петлюри, спинимось тут лише на „доказах“ жидівського часпису.

„Уряди українські, пише він, не робили нічого, щоб оборонити від погромів жидівське населення, а коли і видали якісь прикази, то вони залишилися в канцелярській та не були нікому відомі, бо їх цілоком була бути лиш офіційними доказами для виправдання уряду в його бездіяльності. Після одного погрому Петлюра відповів жидівській делегції, яка просила оборони: „Прощу вас не ставити моє військо у вороже до мене відношення“. Петлюрівські діпні подавали ось-так відповіді (!?) погромів: Жиди то є большевисти, які не хотять тіти до українського війська“, і т. д., і т. д.

Але головничим „аргументом“ аважка „Ізраель“ читав з Винничина, який він наводив повністю, не зазначаючи жидівства, „Якщо преса — пише цей

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

о. С. М. Пасейк, Н. Дж. Забагато збірано в однім дїпні. Не треба мшати вигини з американської преси з українськими коментарями. На вїтїяги є спеціальна рубрика в „Свободі“ й їм їх треба згнїсти.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ ТЕАТРАЛЬНА КНИЖКА НЕЧИСТА СИЛА

знаменита комедія в 4 діях. Н. Пислав О. В. Рутковський. В шістьох виступає 7 мужчин, 3 жєндїчин і парубки. Цїна за примірник 35 центів. Замовалення разом з належнїстю слати до: „SVOBODA“, 81-83 GRAND ST., P. O. BOX 348 JERSEY CITY, N. J.

В. Будзівноський. З ГАЛИЦЬКОГО ЗАМКУ (Історичне оповідання).

— Що маю одно, — сказав Стефан до Вараша, витягаючи за пахузи листа. — Не знаю, як скінчиться з дївиною і з мною. Як вчуж, що добре, що злого щезла, а я пропав, то завтра рано передай свого листа гайдуюкові старости, що стоїть при вході до замку. Скажи, що свого листа дворяк Ясеньольського, Стефан Солоньцький, забув у тебе.

— Вільно знати, що є в листі? — спитав Вараш.

— Звіщаю його, що я відіхав з його донькою просто до деревки, щоб з нею звична.

— Щастя, що староста сам справив тебе до мене. Як би не те, я не вважив би занести твоя лист, хоч би й у запечатанім листі.

Стефан і Вараш розцїлувалися, бо Стефан, по роботі в Єзулої, відїздив на Запорожжє, Вараш лишився в Галич, щоб тут дати бїтї оком і уличити чигиринського сотника Хмельницького. Стефан сів на коня і поїхав дорогою на Єзулої, коли мрія за Галиччєм дорогою увїшла в їє. Стефан їде у лїсовій гущі і мнїявничї зїхав на дорогу до Пїтрич. Коло фігури про лїсовї дождив його козак, Скочивши з коня, Стефан сказав до ко-

ліз і щоб викрадення дївчини полишив Демчич.

Другого дня староста встав дуже пізно, бо через те, що щезла запропастилася його плем'яне до Єзулої, вночі людем не годен був уснути. Не послыдавши, вийшов спитати, або чи не бачиш, що про нього, або чи не чув що про нього. При виході з замку заступив йому дорогу гайдук з листом в руці і каже:

— Перед хвилею був тут Варан і сказав, що сего листа до Ясеньольського забув у нього Стефан Солоньцький.

— Ага! — погадав староста, розривачи печать. — Мабуть зробив якусь велику дуринию і передію соромно станути телерію, або й боїться... Староста став читати, очевидно, не на голос.

„Ясеньольський пане старосто!“

„Ваш король зобов'язав дати козакам зброю, щоб було чим бити спільного нам бусурманського ворога. Ваші пані заглукали свого короля і він не дав нам ні грошей, ні зброї. Частина сеї зброї була у вашій збройниці. Колиж король дав напире на нас, що ми ішли воювати, то ми мусили ту зброю сами взяти собі. Я вашу збройницю відорюю до чиста і зброю відїслав до вас на Запорожжє.“

„На попованню в суботу я дїзнав паня Сальомею. Вашу донечку. Я подобив її, вона подобила мене. Ми обов'язу-

вали, що Ви її мені не дасте, тож я мусїв люду дївину викрасти. Не боїтеся, що буде поговор. Зараз рано піл звїнає нас.“

„Не сумніваюся, що за пару годин буду мати право звати вас татом, жаємо Вам усього добра за життя і до смерті царства небесного!“

„Ваш дворяк Стефан Сас Солоньцький.“

„Ага! Запорожчє Стефан Галабура, „або, що свята правда, по батькові, колишнього вашого підданому, котрому навтїмилася панщина, і він з цілою родиною втік на Запорожжє.“

„Стефан Лопатка.“

Староста зскрозгатав зубами. Нагадав собі, що тому дванадцять років з одного його села справдїл щє підданій Ільїо Лопатка з жінкою Анною та з двома синами: Олександром і Стефаном.

Староста гадав, що хтось, що знав про се, зробив собі жарг і висад до злого такого листа. Всеж таки його нечачє щє козлюбно в серце. Яксь невидна сіла пхала його в сторону мешканця доньки.

— Нехай і Салька прочитає! — подумав. — Може вб'є, хто то написав... Увійшов до кімнати покоївки.

Пуста.

Увійшов до другої... Пуста!

Увійшов до третї... І ся пуста! Піжко розкине.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

LAUNCH DRIVE TO END RECOGNITION OF SOVIET RUSSIA.

Little Falls, Singac Ukrainian Society Adopts Resolution

Starting a drive to have the United States cease recognition of Soviet Russia, several American citizens of Ukrainian descent in North Jersey today were busy working on the plan, after passing an important resolution Sunday night at a meeting in Singac.

At that meeting a resolution was passed, copies of which will be sent to New Jersey's United States Senators—W. Warren Barbour and A. Harry Moore, calling on the United States government to cease recognition of Soviet Russia.

The resolution charges that Soviet propaganda in the United States is "gaining by leaps and bounds" and is being spread especially among the young men and women of foreign descent.

The Russian government is charged with being desirous of taking over the Ukrainian nation in order to get the valuable land in that country.

The resolution was signed by George Wityk, John Kucan, Onufry Senchak and as follows:

Honorable U. S. Senators W. Warren Barbour and A. Harry Moore

Dear Sirs:

We American citizens of Ukrainian descent, residents of Singac and Little Falls, N. J., gathered at the meeting in the Ukrainian National Home, Van Pelt street, Singac, N. J., this day 10th of March, 1935, entering a motion to communicate with you in regard to the United States withdrawing its recognition of Soviet Russia. We, as well as other Ukrainian residents of different cities of U. S. of A., stand firmly behind the efforts of those who are against Soviet recognition.

The reasons are as follows:

1) The communistic propaganda in the U. S. A. has been gaining by leaps and bounds since the recognition of Soviets. This propaganda is being spread especially among the young men and women of foreign descent.

2) The communistic agitators here in the U. S. A. are creating an ill feeling among the laborers of foreign extraction and are constantly instigating these people to break away from their churches and parishes.

3) The Russian Soviet government is terrorizing millions of Ukrainians now under their rule. Hundreds of thousands of people are being starved to death in the Ukraine, one of the greatest wheat belts in the world, because the Soviet government confiscates all of the crops of the Ukrainian farmers and does not care what they exist on. The Soviet government in barbaric way is planning to wipe out whole Ukrainian nation in order to possess the best Ukrainian soil.

These are no longer "allegations", there are facts reported by American correspondents who are responsible individuals representing responsible American newspapers.

Therefore we protest against

such terrorism of Soviets in Ukraine and ask the United States to withdraw the recognition of Soviet Russia.

Signed: George Wityk, chairman John Kucan, secretary Onufry Senchak, secretary Van Pelt St., Singac, N. J.

(The Paterson Evening News, Wednesday, March 13, 1935).

UKRAINIAN GROUP'S PROGRAM ENJOYED.

National Home of Singac Presents Entertainment to Crowd.

A strong breath of the Ukraine came to Singac Sunday night.

All the costume gaiety of the peasant-folk of the land, all their seasonal joys and parochial reverences, were danced and sung by a group of about 100 boys and girls, young men and young women.

The auditorium of the Our Lady of Holy Angels Catholic school was jammed with more than 300 persons despite the rain of last night. They applauded sometimes wildly, sometimes deferentially, but always with enthusiasms when they recognized some song or dance.

Particularly striking was the choir conducted by the Rev. Stephen Musyichuk. The group, garbed entirely in the costume of the land, opened the program with "Verchovina, Kolomyjka or the Carpathian Mountaineers.

It was the second song which completely won over the audience. "Our Holy Lady of Potchaeu" was sung with a soloist. Behind his clear, untutored voice the choir hummed. The subdued ecclesiastic tune thrilled the audience.

The dancers, particularly the very young, those as yet uninculcated with the modern American tempo, were alive and electric. Several of the dances were pictorial and pantomimed wild life of the Ukraine. Others were dances of festivals, and fetes. All were danced to the rapid tempo of the music of strings and a percussion instrument.

(The Paterson Evening News Tuesday, March 12, 1935).

Філософія життя.

— Є дев'ять річ на світі, першими яких треба замкнути очі. — Так, наприклад, перед шибую.

Мати: — А тепер, Петрусь, роби все, що тобі кажу.

Синюк: Е, мамо, не думайте, що ви говорите до тата...

Поет: — Пані, призначаю вам, що одушевлення до останнього тому поезій я черпаю лише з вас!

Дівчина: — Ах, пане, то зовсім негарно, що ви тепер усе вину звалюєте на мене!

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН НАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

СТАРІЙ КРАЙ КЛИЧЕ ВАС! ВІДВІДАЙТЕ КРАЙ СВОГО УРОДЖЕННЯ... HAMBURG-AMERICAN LINE NORTH GERMAN LLOYD

КНИЖКИ ДЛЯ МОЛОДІ І СТАРШИХ.

- ДИКИ ЗВІРІ. Оповідання про життя звірів. Нанесен А. Гальшгорн... 1.50
ЖИТТЯ ПЕРВІСНОГО ЧОЛОВІКА ТА СУЧАСНИХ ДИКУНІВ... 1.25
МОЛОДІСТЬ СЛАВНИХ ЛЮДЕЙ... 1.25
ЗОРЯНИЙ КЛОПІТНИК... 1.25
ПРИГОДИ ЛИСА МИКИТИ... 1.25
МАЛИЙ ЛЮРД... 1.00
МАЛІ ГЕРОІ... 1.00
МОІ ЗНАКОМІ... 1.00
ЧОРНА ІНДІЯ... 1.10
ТИХЕ СЛОВО... 1.15
ПАН ЧВАНКІВСЬКИЙ... 1.15
ПО РІДНОМУ КРАЮ... 1.00
ЧОРНА ІНДІЯ... 1.15
ТИХЕ СЛОВО... 1.15
ПРИГОДИ ПІНОКІЯ... 1.15

КНИЖКИ РЕЛІГІЙНОЇ НАУКИ, ЯКІ ОДЕРЖАНО З КРАЮ

- ПРАЗНИЧНІ НАУКИ... 1.25
ПОХОРОННІ ПРОПОВІДІ... 1.25
БІБЛІЙНІ ОБРАЗКИ... 35
ХРИСТІЯНСЬКО-КАТОЛИЧКА НАУКА ВІРИ... 50

НЕЗАГНУДАНІЙ ТАРЗАН.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК Н. Я.

Пригадка перед концертом Шевченка.

Пригадуємо, що в часі виконання програми концерту в честь Шевченка в Тані Гол в Нью Йорку 7-го квітня двері саї будуть безумовно замкнені. Отже треба прийти на концерт так, щоб не спізнитися.

Тикетів на концерт нема так багато, бо саяя поміщає недовільні історії тисячі мірш. Отже ліпше забезпечити собі тикети наперед. Головно це хай мають на увазі ті, що мешкають поза Нью Йорком.

Дітей їй рідко на колинах батьків не випускає. Треба мати білет для дітей, щоб вже доросли до участі в народних святах.

Про повсяжну поведінку на такому святі нема що й пригадувати. Це самозрозуміле.

МЕНВІЛ. Н. ДЖ.

Союзове й державне свято.

За покликком менівського віддау У. Н. Союзу відбулися збори трох Союзів віддаів: а це: тов. ім. Т. Шевченка, від 349 в Менвилі, Н. Дж., бр. св. о. Ніколая, від 344, бр. св. о. Брук, Н. Дж. і бр. св. арх. Михайла, від 332 з Рерітен, Н. Дж. На нарадах узвезлено Свято і спільний 40-літній ювілей У. Н. Союзу. Подвійне свято відбулося дня 24. листопада.

До комітету свята ввійшли: Н. Попадок, предс., М. Вербицький, заст. предс., Г. Геба і М. Лісний, секретарі, а Я. Ряснік і П. Венгрін, касиєри. Допомагали громадяни: Ілько Шигиря і Д. Федина.

Свято розпочалося богослуженням у словаській церкві, яке відправив о. П. Чаплинський при асисті о. Петрушевича. Звершушав до сліз проповідь виголосив о. Чаплинський, а потім відправив панядиху по помірних членах У. Н. Союзу і полягали борця за волю. По відправі відбувся товаришський обід, а по обіді Листопадове Свято. Вступне слово виголосив о. Чаплинський, а святончу промову гол. рек. секретар Д. Галичина. В тих промовах змальовано боротьбу нашого народу за волю. На сцені виділа гарно прикрашена зеленою могола, що пригадувала нам... борців-героїв. Велике вражіння викликав чеський образ, відданий Сичовиком Чорноморськй Сич з Ньюарку. Відповідно до образу промову виголосив П. Стефан Фік. Співав хор ук. греко-кат. церкви з Елізабету, відуправно п. Ядловського. На мандоліні й інших інструментах грали сини гом. Нестора Ярчинина з Лита Фоас, Н. Дж.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

В нещодно, 24. березня, помер Іван Бучака, член бр. св. Петра і Павла, від 383 У. Н. Союзу в Бриджпорт, Па., дражиница 50 років, родом з села Віно, повіт Скалат. Покійний похований вдову і двоє дітей: Марію й Михайла. Була ширим Українцем і брав живу участь у народних справах. При заснуванні віддау 383 помагаю організувати членів, і сам вступав у члени з віддаєю своєю родиною. Похорон відбувся в середу, 27. березня, в год. 9-ти рано, в українській гр.-кат. церкві, 496 Форд ул., Бриджпорт, Па. Засні члени бр. св. Петра і Павла обов'язані бути на похороні. Віною його пам'яті.

За уряд: Іван Грудаїнський, предс. Йосиф Муш, секретар.

Григорій Геба, секр. 344 від. У. Н. С.

ІК МІ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ГРЕЙТ МЕДОВЗ, Н. ДЖ.

На Рідну Школу.

При вереді влаштований збірвду фільмової вистави В. Авраменка, гом. А. Нікуну згадав за рідний край. Завдяв, що замало слухати горючих промов, але треба жертвувати доказати, що пам'ятаємо звязок, а тим жердемо в Рідну Школу в рідний край, що працює в тім напрямі, щоб засвітило сонце їй у наше віноце. Гром. Ландак пересів збірву. Жертвували по \$1. А. Нікуну, Г. Ковальчуку, Ю. Колба, І. Ковалки (мол.). Решта дрібниці. Разом висладо до Об'єднання \$8.05.

Н. С. ПІТСБУРГ, ПА.

На ріжні цілі.

Український Народний Комітет, заснований у Н. С. Пітсбурга, Па., переслав до Об'єднання \$45, призначаючи по \$15 на такі народні потреби: Рідна Школа, інвалідів і звільнон борючих.

За уряд: Онуфрій Білик, касієр.

Цікавий: — Що ви поправді робите з вашими грошми?

— А що ж це вас обходить?

— Бо кожді лише поспрушу вас, щоб ви позичили мені, то ви ніколи не маєте!

Кожний початок тяжкий.

Приятель: — Гратуюлю вам, я чув, що ви нарешті маєте оці гроші!

Початкуючий адвокат: — Маю. Заскаржив мене кравець.

DR. M. SMITH

має свою канцелярію під н. 234 E. 5th St., NEW YORK, N. Y. В нещодно ввечір 5-го Еммо, 12 Гошані: 12-25, 5-й авенюу. Tel: DR-24-4-2486.

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР 321 E. 18th STREET, between 1st and 2nd Avenues, NEW YORK, N. Y. Урядові години: рано від 10 до 12, ввечір від 6 до 8, а в нещодно рано від 10 до 12. Tel: Bldgdon 3-1687.

Д-р МИХАЙЛО ЯНОВИЧ

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ. Урядові години: Від 1-3 пополуночі і від 6-8 ввечір В нещодно ввечір 12-25, 5-й авенюу, 637 30. 12th St., NEWARK, N. J. Tel: Bldgdon 3-1687.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОХОРОННИЙ В БРОК, БРООКЛІН, НЬЮ ЙОРК І ОХАЙО. 129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel: Orchard 4-2565

Зяжце розстання.

— Чи не поміг би ти мені поможти на залізничній стації ш дві валіди?

— Та візьми авто! Навіщо наше розстання має бути так зяжце?

„Разу уночі, в Римі, по надзвичайно вдалім представленню, подія заставила мене пунтисня на кар'єру, повнішу пригад. Від джоджос часу я зауважала, що за мною слідять. Я не знала, чому це було. Як я всіада до свого авта, мені подано закриту коверту.

„Я прочитала лист, що був у середині, з і цікавості, хоч я була дуже змушена, приказала шоферови завезти мене до другої відлюдної вилі. Видно, там мене ждали, бо я прегарний кімнаті був якийсь чоловік. Я пізвала в йому князя Олинського, котрого я стриняла була в Москві. Невдало, як я тандувала, я заважала, що його прознавши очі слідять усюди за мною.

„По російськи, щоб не розуміла мого французька прислуга, він розяснив мені свій план. Я слухала здивована, з запертим відликом... Тяждень пішов за тижнем, і я пізнала князя кравце. Був це блискучий і чаруваний чоловік, доки я не відкрила його справжньої вдачі.

„Під гладкою поверхнею князя (яні прибор собі це їмй як я пізнав довідався) чоловік зовсім іншій хоровий. Це був найліпший агент червоних. Для шєї причини він пробував зискати мене собі на дипломату. Потім я довідався, що троять війна. Я постановив взяти участь у божевіній, небезпечній, а захоплюючій грі”